SIAŬBIT The SOWER

Vialika-Litoŭski (Biełaruski) dvumiesiačnik

The Great-Litvanian (Whiteruthenian) bimonthly

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, New York, U.S.A.

Časapis Katalicka-Hramadzki

1962, Sakavik-Krasavik Nr. 25 (h. 5) March-April 1962

DZIELA ŚVIATA VIALIKODNIA REDAKCYJA ŽADAJE VIASIOŁAHA ALLELUJA!

DZIELA BIEŁARUSKAHA NARODNAHA ŚVIATA PRAHAŁAŠEŃNIA NIEZALEŽNAŚCI BIEŁARUSI, REDAKCYJA „SIAŬBITA” PIERASYŁAJE ŪSIM ČYTAČOM PAŽADAŃNI ŠČAŚLIVAJ, DA ŚPIEŠNAJ PRACY NA NIVIE NACYJANALJAJ I U ŽYĆCIU ASABISTYM!

Z UMIERŠYCH PAŬSTAŃNIE JEZUSA

U Vialikodnuju Niadzielu, prad uschodam sonca, paŭstaŭ u słavie Jezus z hrobu.

Dakładna hadziny z Umieršych Paŭstańnia niaviedama. Viedajem tolki, što Chrystus z umierłych paŭstaŭ prad uschodac sonca. „U pieršy-ž dzień tydnia vielmi rana, niasučy pryhatavanyja pachi, pryjšli jany da mahiły i razam ź imi niekataryja druhija žančyny; ale znajšli jany advaleny kamień ad hrobu. I, uvajšoŭšy, nie znojšli Cieła Pana Jezusa. Jany ŭstryvožylisia. Źjavilisia pierad imi dva čałavieki u bliskučym adzieńniu. Kali-ž ad strachu skłanili jany abliččy svaje da ziamli, — tyja skazali im: „Što vy šukajecie žyvoha miž pamieršymi? Jaho nima tut: Jon adžyŭ; prypomnicie, jak Jon kazaŭ vam, kali byŭ jašče u Galilei, moviačy, što Syn Čałaviečy musić być vydany u ruki ludziej hrešnych i budzie ukryžavany, a na treci dzień adžyvie" (Łuk. 24, 1-7). „Ale niekataryja žančyny z našych abałamucili nas: jany byli ranicaj la mahiły i nie znajšli Jaho Cieła i, pryjšoŭšy, skazali, što jany bačyli, jak źjavilisia Anioły, katoryja kazali, što Jon žyvie" (Łuk. 24, 22-23). — Anioły zyšli ź Nieba i advalili ad hrobu kamień. „Anioł Božy, zyjšoŭšy ź Nieba, prystupiŭšy, advaliŭ kamień ad dźvieraŭ hrobu i siadzieŭ na im" (Mat. 28, 2). — Pavodle navuki Ajcoŭ Śviatych heta zrabiŭ Anioł nie dla darohi Chrystusu, bo Chrystusa u tej chvilinie užo nia było u hrobie. — U hrobie zastaviŭ Chrystus pościałki, u katoryja było spavitaje Jaho Cieła. Dva Anioły znajchodzilisia u hrobie, kali pryjšli tudy žančyny.

Pan Chrystus byŭ u hrobie ad piatnicy viečara, praz subotu, da niadzieli rana, značyć try dni. Pavodle ličeńnia Romanskaha i Judejskaha kaniec i pačatak dnia byli ličany za cełyja dni. Tak ady pradskazaŭ Pan Jezus, što treciaha dnia z umieršych paŭstańnie. „I budué bić i zabjuć Jaho na śmierć; i na treci dzień z umieršych paŭstanie" (Łuk. 18, 33). Pradskazaŭ heta-ž, paroŭnivajučy siabie z Jonam. „Bo, jak Jona byŭ u nutry ryby try dni i try nočy, tak i Syn Čałaviečy budzie u sercu ziamli try dni i try nočy" (Mat. 12, 40 . U śviata adnaŭleńnia śviatyni kazaŭ: „Zrujnujcie dom hety, i Ja u try dni adbuduju jaho" (Joan 2, 19). Iznoŭ kaža, što maje moc addać Svajo žyćcio, i zvarotna Jaho uziać. „Za toje lubić Mianie Ajciec, što kładu žyćcio Majo, kab iznoŭ uziać jaho. Nichto nie adyjmaje jaho u Mianie, ale Ja sam addaju jaho; bo maju uładu addać jaho i uładu iznoŭ uziać jaho. Hety zahad dastaŭ Ja ad Ajca Majho" (Joan 10, 17-18). — Kali Apostoł kaža, što Ajciec Jaho ukrasiŭ, to dzielataho, što Pan Chrystus

maje supolnuju istotu z Ajcom, ady štokolačy Chrystus dzieić, to i Ajciec dzieić. — Fakt z umieršych paŭstańnie Chrystusa nie **padpadaje sumnieńniu.** „Nia u tym lažyć zasłuha chryścijanaŭ, kali vierać, što Chrystus pamior, ale kali vierać, što z pamioršych paŭstaŭ” (Śv. Ambrožy).

Zbaviciel z umieršych paŭstaŭ, kab dakazać nam, što jość Boham i što my tak-ža niekali z umieršych paŭstaniem.

Niedaviarajučy Apostoł Toma, pierakanaŭšysia ab z umieršych paŭstańniu Chrystusa, uskliknuŭ: „Pan moj i Boh moj” (Joan 20, 28). Chrystus Pan jość uzor nam uva usim (Deh.). Adnalkova jak z umieršych paŭstała naša Ekklezijalnaja hałava, Pan Chrystus, tak i my niekali usie z umieršych paŭstaniem (śv. Iren.). Najpierš z umieršych adžyviŭ Svajo Cieła, a paślej z umieršych adžyvić čaściny hetaha Cieła, heta jość nas (śv. Atanazy). Viera u pryšłaje z umieršych paŭstańnie było Jobu najbolšaj paciechaj u jahonaj niadoli (Job 19, 25).

Na pamiatku z umieršych paŭstańnia Chrystusa śviatkujuć chryścijanie **Vialikdzień.**

Padobnaje śviata majuć i Izraelcy **Paschu.** Heta pamiatka vyzvoleńnia ich z egipskaj niavoli. A my abchodzim jaho na pamiatku uvolnieńnia ź niavoli hrechu, šatana i kary viečnaj. Vialikdzień abchodzicca u pieršuju niadzielu paśla poŭnia miesiaca, prypadajučaha pa viasnavym paraŭniańniu dnia z nočaj (Ustanova sob. Nicejskaha 325 hodzie). Nie kažnaha hodu prypadaje Vialikdzień u tym samym dniu, adnak zaŭsiody miž 22 sakavikom a 25 krasavikom. Raźnica u chryścijanaŭ u abchodzie hetaha supolnaha śviata paŭstaje ad taho, što niakataryja nie pryznajuć papraŭki kalandara. Dziela taho raźnica na 13 dzion, dy druhaja pryčyna, što kali paraŭniańnie prypadaje u niadzielu, to kataliki u tuju-ž niadzielu abchodziać, a druhija adkładajuć až da druhoha poŭnia miesiacu.

PAPA VYZNAČYŬ TERMIN ADKRYĆCIA USIEAHULNAHA SABORU

Dvacać pieršy u historyi, a pieršy ad 1870 hodu Sabor Romanska-Katalickaj Ekklezii źbiarecca u hetym hodzie u Vatykanie. Papa Joannes XXIII vyznačyŭ termin adkryćcia Saboru na 11-ha kastryčnika, dla pašany 1531 hadaŭščyny Epheskaha saboru, katory adbyŭsia u 431 hodzie. Na hetym saboru byŭ vyłučany z Ekklezii Nestorius, Konstantynopalski patryjarch za fałšyvuju navuku, u jakoj navučaŭ, što Jezus Chrystus u sabie mieŭ dźvie asoby, mianoŭna:

Božuju i čałaviečuju. U 431 hodzie byŭ ustranieny z patryjarchatu i pamior na pustyni libijskaj. Na hetym saboru byŭ ahałošany dagmat Božaje Mocierynstva Najśviaciejšaj Dzievy Maryi.

Pačatak Saboru Papa padaŭ u karotkaj deklaracyi, vydanaj u časie śviata Matki Božaj Hramničnaj.

U Bazylicy Piotravaj źbiarecca kala 3,000 kardynałaŭ, arcyepiskopaŭ, episkopaŭ z svaimi sekretarami z całaha śvietu u Vatykanie, kab u vialikasnych murach Bazyliki śv. Piotry adkryć narady nad unutranymi spravami Ekklezii. Buduć parušany spravy teologičnyja, liturgičnyja, misyjnyja, pryzyŭnyja u śviatarstva i kantaktami ź niekatalickimi vieravyznańniami.

U svaim Kaladnim pasłańniu abviaściŭ, što peŭny lik niekatalickich viarchoŭnych pradstaŭnikoŭ, pryniali zaprošańnia i pryjeduć na Sabor u charaktaru nahladčykaŭ.

Da hetaha Saboru prydajecca vialikaja važnaść z uzhladu na paciah da adzinstva chryścijanskich vieravyznańniaŭ. Roma adnak papieradziła, što nia treba spadziavacca pa novym Saboru adzinstva, ale moža pryčynicca da bližejšaha zbližeńnia chryścijanskich vieravyznańniaŭ.

Sabor hetahodny maje być vyjaŭleńniem tuhi šmat chryścijanaŭ da adzinstva i supakoju, adzinaj paśpiachovaj zbrojaj suprać vajujučaha śviatavoha ateizmu. Papa Joannes XXIII vyjaviŭ Svoj plan pa karanacyi u 1958 hodzie.

Pieršy Sabor chryścijanaŭ adbyŭsia u Nicei, Małoj Azii. Byŭ sklikany praz Konstantyna imperatara u 325 h., na katorym była asudžana herezija Ariusa, Alexandryjskaha śviatara. Jon vystupaŭ suproć roŭnaści Troch Božych asobaŭ i navučaŭ, što Jezus Chrystus niššy ad Boha Ajca. Paślej jaho padtrymlivali niekataryja imperatary Konstantynopalu, jak Konstans, Valens. Apošni Sabor u 1870 hodzie adbyvaŭsia u Romie, ale raboty nia byli akončany, bo italjanskaja vajskovaja akupacyja adabrała z ruk Papy uładu nad Viečnym Miestam.

Vatikano. — Papa Joannes XXIII vyznačyŭ 10 novych kardynałaŭ, tak-što ciapierašni lik kardynałaŭ — 87. — Nazovy novych kardynałaŭ nastupnyja: Arcyep. Juan Landazury Rickets, 48 hadoŭ z Lima, Peru; arcyep. Raul Silva Henriquez, 54 hady z Santiago, Chile; arcyep. Jeo Jozef Suenens, 57 hadoŭ z Malines, Belgija; Ajciec Michael Browne, 74 hady, Generał zakonu Dominikancaŭ; Ajciec Rohele Kazatel'ov, Dominikaniec z Irčan; Msgr. Jose Da Costa Nuns, 81 hadoŭ, Portugalija; Msgr. Giovanni Panico, 66 hadoŭ, Italja, nuncyj Papski

u Portugalii; Monsgn. Efrem Forni, 72 hadoŭ, nuncyj u Belgii; Msgr. Ildebrando Antoniutti, 72 hady, nuncyj u Hišpanii; Msgr. Gabrielle Acacio Coussa, 64 hady, Syryja, sekretar Vatykanskaj Orientalnaj Kongregacyi; abat Anselmo Albareda, 70 hadoŭ, Hišpanija, prefekt vatykanskaj biblioteki, z zakonu Benedyktynaŭ.

Vosim ź ich atrymajuć kardynalskija kapalušy ad Papy na tajnym pasiedžańniu 19 sakavika u śviata śv. Jozefa. Inšyja pavodle tradycyi atrymajuć ad hałoŭ dziaržavaŭ Hišpanii i Portugalii.

LUBAŚĆ AJČYMY

Chacia usim nam viedama, što jość žančyny charašejšyja i razumniejšyja ad našych matek, ale my bolej lubim i cenim ich, bo jany našyja matki. Takija samyja pačućci my pavinny mieć i da našaj Radzimy. Cenim niejkuju reč bolej ad druhich, bo u jaje spaścierahajem dobryja jakaści. Kažny pavinien staracca paznać jakaść svajej narodnaści, raźvićcio, historyju, sławutyja čyny jaje ludziej. Nia treba adnak aślapiacca i vidzieć zahany i niedachopy za hodnaść, bo takaja lubaść narodnaści była-b ślapoj i nierazumnaj. Usiakija zahany uznavać, jak takija i vodle siłaŭ i mahčymaści pracavać nad pazbyćciom ich. — Pryčyniajemsia da raźvićcia i dabra našaj narodnaści, kali na kažnym kroku majem na dumcy dabro jaje. Ci pry zakupach ci pry dapamozie šukajučym pracy, dapamahajem patrebujučym. Pad hetym uzhladam vielmi dobry prykład dajuć nam Izraelcy. Vielmi silnyja svajej salidarnaściaj i dapamohaj adny druhim. Tak sama i my chryścijanie pavinny pierad usim dbać ab bližejšych nam po narodnaści asobach. Vučyć śv. Paul, kali kaža: „Dyk, dakul majem čas, budziem rabić dabro usim, a najbolej siabram pa viery" (Gal. 6, 10). — Da abarony ułasnaj narodnaści majem abaviazak najbolej tady, kali niechta starajecca adabrać jaje i źniščyć našuju religiju, abo rodnuju movu, katoraja jość najmacniejšym złučyvam narodnaści. Dakładna nazyvajecca mova jazykom, bo jość tak sama važnaj častkaj arhanizmu cełaj narodnaści, jak jazyk važnaj častkaj arhanizmu. Pryhniečańnie, dušeńnie u čužoj movie, zabarona presy, uvažajecca za vyryvańnie jamu jazyka, abo hvałčańnie pryrodnaha prava. — **Błudzić** ady, chto jość **abyjakavy** z uzhladu na svaju narodnaść, abo navat vypirajecca prynaležnaści da jaje. — Kali zhubnaj jość abyjakavaść religijnaja (indyferentyzm), to nia moža być dobraj abyjakavaść narodnaja, jakaja nia maje pašany da ułasnaj, spačućcia da svaich suajčymnikaŭ i svajakoŭ, synoŭ toj samaj matki ajčymy. Chto nia cenić mienšaha dabra narodnaści, toj lohka pierastanie canić i vyššaje

dabro religiju, bo chto źniavierajecca u drabnicach, źniavierajecca i u rečach važniejšych. Suproć, chto natchniony lubaściaj i zapalčyvy da spravaŭ narodavych, toj lahčej zdabudzicca i na vialikija čyny, paśviačajecca usiej ludzkaści. Historyi narodaŭ pierakonyvajuć nas u hetaj praŭdzie. Chto iznoŭ słovam i čynam vyrakajecca prynaležnaści da svajej narodnaści, pastupaje tak sama niahodna i pahana, jak toj, kali-b stydaŭsia svaich rodzičaŭ i svajakoŭ.

DRUHI ARTYKUŁ VIERY

1. **Patreba adkupieńnia.** U praciahu niekalki tysiačaŭ hadoŭ, katoryja prajšli ad Adama i Evy, paŭstała na śviecie vialikaja biada. Bolšaja čaść ludziej zabylisia ab adnym praŭdzivym Bohu. Addavali češć božuju bałvanom zroblanym z dreva, kamieńniaŭ, abo navat źviaratam. Pry tym u bolšaści ludzi byli błahija i lutyja. Ubohija musili słužyć bahatym za niavolnikaŭ. Abchodzilisia ź imi jak iź źviaratami. Spadar moh zrabić ź niavolnikam, što chacieŭ. Moh niavolnika pradać, zabić. Adzin bahaty Romanin mieŭ staŭ z rybami. Karmiŭ tuju rybu ciełam svaich niavolnikaŭ. Šmat jakich lutaściaŭ dapuščalisia i Judejcy, choć znali navuku ab praŭdzivym Bohu. Šmat i ich błaha słužyli Bohu i časta papadali u bałvachvalstva. Niekataryja ź ich adčuvali, što ź imi błaha, što čakaje ich kara, ale nie mahli pazbycca zakaraniełych navyčkaŭ, bo nia mieli davoli mocy, kab žyć lapiej, sumavali i papadali u razpač. U hetych sumnych časach byli i dobryja ludzi. Tyja prasili Boha, kab pasłaŭ na ziamlu Zbaviciela. Pryjšoŭ čas, kali Boh pasłaŭ Zbaviciela. Sasłaŭ Jaho nia tolki dla tych, katoryja žyli daŭniej, ale i nam, bo i my patrebujem Zbaviciela. I my u hrechu prychodzim na śviet i usie ludzi u svaim žyćciu hrešać, navat mocna, i zasłuhoŭvajuć na karu viečnuju. Ad hetaha ich moža vybavić tolki **Zbaviciel.**

II. Boh pasłaŭ Svajho Syna, kab Jon nas zbaviŭ. Hety Syn jość i usiemahutny, dobry, roŭny Ajcu, jość Boham, jak i Ajciec. Ajciec lubić Jaho nad usio, jak samoha siabie. Boh mieŭ nad ludziami takuju vialikuju litaść, što skazaŭ: „Chaču vydać majho adzinarodnaha Syna dla ludziej i chaču Jaho pasłać na ziamlu”. Syn Božy tak sama litavaŭsia nad ludziami i achvotna zyjšoŭ na ziamlu, kab nas zbavić. Jaki dobry jość Boh Ajciec i Syn Božy! Chto heta jość Jezus Chrystus? Jezus **Chrystus jość adzinarodny Syn Boha Ajca.**

III. **Ucielańnie Božaha Syna.** Jak-ža Syn Božy razpačaŭ dzieła adkupieńnia? Jon viedaŭ, što ludzi hrašyli i šmat hrešać vielmi ciaž-

ka, što Boh za hrachi musie karać, bo jość najspraviadliŭšy. Syn Božy skazaŭ: „Ojča, moj, Ja chaču za ludzkija hrachi pryniać karu na Siabie. Chaču panieści karu tak vialikuju, jak-by Ja ździeiŭ usie hrachi, katoryja ludzi papaŭniajuć. Chaču ciarpieć tak mocna, jak nichto ź ludziej nie ciarpieŭ. Chaču dacca, kab Mianie mučyli, ukryžavali i zabili. Prašu Ciabie, Ojča, daruj im i nie karaj piekłam. Prymi ich iznoŭ za svaje dzieci i daj im viečnaje zbaŭleńnie u Niebie". Boh Ajciec, ź litaści da ludziej, zhadziŭsia, kab Syn Jaho panios karu zamiest nas. „Tak Boh umiłavał śviet, što Syna Svajho Adnarodnaha daŭ, kab usiaki, chto vieryć u Jaho nia zhinuŭ, ale mieŭ žyćcio viečnaje" (Joan 3, 16). Voś jak nas lubie Boh Ajciec. Syna Svajho Adzinaha vydaŭ; a jak niaskončanaja musie być miłaść Boha Syna da nas, kali karu, na jakuju my zasłužyli, chacieŭ za nas ciarpieć. Praz što chacieŭ nas Syn Božy adkupić? (Praz Svaju muku i śmierć na kryžu). Ale Syn Božy jość Boham! Jak-ža moža Boh pamierci, jak možna Jaho ukryžavać? Syn Božy najšoŭ sposab. Skazaŭ' „Chaču stacca čałaviekam i mieć cieła i dušu ludzkuju, chaču stacca padobny ludziam uva usim, aprača hrechu. Tady budu mahčy pamierci". Kali Syn Božy pryjšoŭ na śviet, staŭsia takim čałaviekam, jak i my. Ci mima taho astaŭsia Boham? Tak Syn Božy nie pierastaŭ być Boham, chacia staŭsia čałaviekam. Čym-ža jość Zbaviciel? Ci jość Boham, ci čałaviekam? Jezus **Chrystus** jość Boham i čałaviekam, bo maje dźvie natury — Božuju i ludzkuju. Čamu ady Syn Božy staŭsia čałaviekam? **Syn Božy staŭsia čałaviekam, kab nas praz śmierć na kryžu adkupić i zbavić.**

IV. **Imiony Jezus i Chrystus.** — Pierad pasłańniem Svajho Syna na śviet, vysłaŭ Boh Anioła, kab aznajmiŭ pryjście Zbaviciela, abo abviaściŭ. Kamu Anioł abviaściŭ ab Zbavicielu? (Najśv. D. Maryi). Čamu najpierš N. D. Maryi? (Bo Jana mieła stacca Matkaj Zbaviciela). Jej Anioł skazaŭ, jak Zbaviciel maje nazyvacca. Anioł skazaŭ: „Nazavieš Jaho Jezus!" Hetaje imia atrymaŭ Zbaviciel pa narodžańniu. Što aznačaje imia Jezus? Hetaje słova hebrajskaje i aznačaje toje, što Zbaviciel, abo Adkupiciel. Zbavicielam nazyvajem Syna Božaha dziela taho, što nas **zbaviŭ**, abo **vysłužyŭ nam zbaŭleńnie i viečnaje ščaście.** Zamiest Jezus často kažacca **Zbaviciel.** Dziala taho, što jość i Boham, nazyvajem Božym Zbavicielam. Imia Jezus jość najpryhažejšaje i najdaražejšaje iz usich imionaŭ. Prypominaje jaho Božaha Syna, katory nas tak mocna umiłavaŭ, što Svaje žyćcio addaŭ na kryžu. Imia Jezus zaŭsiody treba vymaŭlać ź vialikaj pašanaj. Nia možna

nikoli vyhavaryvać u žartach, hnievie, abo u inšy lohkadumny sposab. Było-b heta prykra Panu Jezusu! **Imia Jezus značyć Zbaviciel** abo **Adkupiciel.**

Naš Zbaviciel maje jašče druhoje imia. Kali Archanioł Gabryjel abviaściŭ N. D. Maryi, što budzie Matkaj Jezusa, daduŭ jašče važnyja słovy: „I daść Jamu Pan Boh stalicu Davida, ajca Jaho, a uładarstvu Jaho nia budzie kanca”. Što aznačajuć hetyja słovy? Hetyja słovy aznačajuć, što Zbaviciel założyć vialikaje uładarstva; katoraje uładarstva budzie tryvać až da kanca śvietu. Jakoje uładarstva załažyŭ Zbaviciel? Ci takoje, ab jakim latucili Judejcy? NIE. Jany doŭha čakali Zbaviciela i nazyvali Jaho Pamazancam abo Messyjašam. Heta imia naležycca Zbavicielu. U Starym Zakonie uładary atrymlivali uładu praz namaščeńnie śv. alejam. (Samuel namaščaŭ Davida na karala). Ad hetaha nazyvalisia „Pamazancami”. Tak sama praroki i śviatary atrymlivali uładu praz namaščeńnia i nazyvalisia Pamazancami. Pan Jezus złučyŭ u sabie najvyššuju hodnaść i uładu. Byŭ najvyššym uładarom usiaho śvietu; byŭ najvyššym śviatarom, bo złažyŭ Panu Bohu najvyššuju achviaru, Samoha Siabie na kryžu. Čym byŭ Pan Jezus? Kali Pan Jezus pryjšoŭ na ziamlu i kali Judejcy pierakanalisia, što Jon jość toj pryabiecany Zbaviciel, nazyvali Jaho: „Jezus Messyjaš”. Nazyvali časta Chrystus, bo heta toje samaje, što Messyjaš, tolki słova Messyjaš słova hebrajskaje, a Chrystus słova greckaje. U tym časie, kali žyŭ Zbaviciel, havaryli u Judejskaj krainie bolej pa grecku, jak pa hebrajsku.

V. **Vieru i u Jezusa Chrystusa, Syna Jaho Adzinaha Pana Našaha.** — U hetym druhim artykule vyhavaryvajem dva imiony Jezus Chrystus i dadajom, što jość adzinym Synam Boha Ajca. Kali jość Synam Boha Ajca, jość ady i tak sama roŭny Panu Bohu — Boham.

Čamu nazyvajem Panam našym? Čamu da Jaho naležym? (Bo jość Boham). Jon nas stvaryŭ, my jość Jahanaj ułasnaściaj. Jon uvolniŭ nas ad šatana. Vykupiv nas z tej niavoli Svajej Najdaražejšaj Kryvioj, nas adkupiŭ. My Jaho ułasnaściaj. Jak nazyvajemsia, što Jahonaj ułasnaściaj? (Chryścijanami). **Jezus Chrystus jość našym Panam.**

Kali-b chto vas zapytaŭsia, kim jość Jezus Chrystus? Jak-by vy adkazali? Adkaz: **Jezus Chrystus jość: 1) Adzinarodnym Synam Boha Ajca. 2) Razam Boham i čałaviekam. 3) Panam našym.**

Darahija dzieci, paznali, jak nas lubić Jezus Chrystus. Ź miłaści da nas zyjšoŭ ź nieba na ziamlu, kab nas vykupić ź niavoli šatana i adamknuć nieba.

Miłujcie Jaho cełym sercam, budźcie Jamu viernyja i nie adchodźcie ad Jaho praz hrachi, časta paŭtarajcie: „Budź pachvalony Jezus Chrystus".

NAJNAVIEJŠYJA ABJAŬLEŃNI

„Apel Miłaści" pav. X. Dr. F. C. S.A.C. — praciah

Ad samaha pačatku zachapiła jaje prostaje, pracoŭnaje žyćcio, viedzianaje na uzor žyćcia śviatoj Siamji u Nazarecie. Ideały zaznačanyja praz śviatuju Zakładčycu Zhramadžeńnia Najśv. Serca Jezusa, pazvalali ździajśnić usie jaje imknieńni. Šmat ukrytaj pracy, uspamahajučaj dziela Serca Jezusa u dušach dziciačych; pracy, skupanaj u miłaści, cichaści i malitvie, a katoraj praŭdzivaja, apostolskaja Božaja vartaść, źjednanaj z tym Najśviaciejšym Sercam. Jozefa addałasia z cełym entuzjazmam hetamu novamu žyćciu, tak śvietlanamu, dla jaje ducha viery i tak adpaviednamu jaje miłaści.

Niekalki radkoŭ chapiłab, kab vyskazać, čym byŭ navonki pastulat (probny čas), navicyjat i vosiemnaccać miesiacaŭ, zakonnaha žyćcia, paśla śluboŭ. Ci-ž Jezus z Nazaretu nie navučaŭ nas, što ceny Božyja rožniacca ad acenaŭ Śvietu? I ci-ž Evangielle nie vykładaje 30 hadoŭ Jahonaha žyćcia tolki u tych słovach: „Byŭ im paddany"? Padobna i śviataść Siostraŭ Pamocnicaŭ u Zhramadžeńniu Najśv. Serca Jezusavaha jość tym praŭdzivym, hłybokim, cichim i ukrytym žyćciom. Siastra Jozefa Menendez była adnaj z tych dušaŭ, katorych mała vidzicca i čujecca, a katorych historyja apisyvajecca u karotkich słovach.

Ale praz hetuju zasłonu, pad katoraj było ukrytaje jaje karotkaje žyćcio zakonnaje, pačynaje praśviečavać, jak jasnaja zorka, vyniatkavych łaskaŭ, katoryja Božaje Serca u joj złažyła. Dzień za dniom vyciskaje svoj znak na tym žyćciu, plany Miłaści. Adnak tak vyciskaje hetyja plany, što navonki nie zdradžaje tajemnicy.

Toj supraciŭ miž vyhladam, a rečaisnaściaj unutranaj, miž tym, što vidomaje, a nia vidomaje, heta adzin z narysaŭ historyi jaje žyćcia. Jozefa u žyćciu štodziennym, zaŭsiody padobnaja na svaich Siostraŭ. Rožnicca ad ich unutranym znakam vybrańnia Božaha, katoraje abo vydaje jaje jak achviaru ciarpieńnia, abo trymaje jaje na uviazi prad abliččam Boha. Stul padvojny strumień miłaści pływie miž

joj i Boham. Božaja miłaść, jak aroł chapaje svaju dabyču, nia majučy nijakaha ad jaje supracivu. Miłaść Jozefy kryšnaja, chacia haračaja, kanspektujecca u uściažnym namahańniu, kab achviaravacca i trymać u tym achviaravańniu vodle miłaścivych planaŭ Božych.

Jozefa, dabivajučysia portu zakonnaha žyćcia, tak poŭnaha nadziei, mieła daznać, čym vichry i bury, kali svaim napiaćciam stanucca niebiaspiečniejšyja jak tyja, jakija da hetaha času kidali na šyrokich vodach. „Piatnaccać dnioŭ miłaha žyćcia, piša u svaich zapiskach, prajšło ad majho ustupleńnia u postulat!”

Tym časam vorah usiakaha dabra, pradvidziačy, čym budzie hetaja duša, razstaviŭ svaje sidła. Nadchodziła časina, u katoraj Boh pazvolić kusić. Nahła aharnuła Jozefu noč. Pačała chistacca, dumajučy ab matcy i siastry, ab ajčymie i ab movie, katoraj nie znała. „Praz pieršyja miesiacy pakusa była tak vialikaja, što dumała, nia mahčyma budzie vytryvać. Nie da pieraniesieńnia była dumka, što maja siastra, katoruju ja tak lubiła, ciarpić praz mianie. Pastanaviła mamu i siastru zavieryć Božamu Sercu. Chaj Boh ab ich kłapacicca. Za kažnym razam, kali uspamin varočaŭsia tych dvaich čułych strunaŭ majho serca, abo ab majom ajčymie, uzbudžała, jak heta mnie pasunuta, akt miłaści i davierlivaści”.

„Adnaho viečara, heta było na pačatku krasavika, pakusa vyjścia z klaštaru jašče macniejšaja była. Praz ceły tydzień paŭtarała: „Moj Boža, miłuju Ciabie”, bo pierad usim chacieła zastacca viernaj. Idučy spać, padkładała moj kryžyk pad padušku tak, jak heta kažny viečar rablu. Kala paŭnočy abudziłasia i, całujučy kryžyk, skazała Jezusu z cełaha serca: „Moj Boža, ad siahodnia budu Ciabie miłavać jašče bolej, jak da hetaha času”. U hetaj samaj chvilinie chapiła mianie niejkaja niavidomaja moc i upaŭ na mianie hrad udaraŭ, jak udaram kułakom, tak mocnych, što dumała pamru. Takaja muka tryvała praz reštu nočy, raniašniaha razmyślańnia i śv. Imšy. Tak mocna bajałasia i nia vypuččała z ruk kryžyka; była vyčarpana i nia mieła advahi rušycca. U časie padniasieńnia, niešta padobnaje da małanki, z šumam vialikim pralacieła kala mianie. U tojčasinie usio uspakoiłasia, ale bol ad udaraŭ adčuvała jašče praz niekalki dnioŭ.

„U piatnicu 7-ha maja — piša — nia mohučy vytrymać ciarpieńniaŭ, prasiła, kab joj pazvolili adjechać. Ale matka asystentka pakazała mnie kartačku, katoruju ja sama napisała, prosiačy na Božuju miłaść, Najśviacejšaj Matki, majho patrona śv. Jozefa i dobra słaŭlenaj Matki Zakładčycy hetaha Zhramadžańnia, kab, kali-b navat ty-

siaču razoŭ chacieła adjechać, tysiaču razoŭ pakazyvali joj, što u pieryjad unutranoha supakoju była pierakanana, što jość volaj Božaj, kab tut astałasia.

Ad taho dnia nia mieła ani chviliny supakoju. Adzin Boh viedaŭ kolki vycierpieła!"

„Piać dnioŭ prajšło, u tych tak vialikich zmahańniach; Jozefa paŭtarała stojka słovy, padanyja joj praz kiraŭničku: „Tak, moj Jezu, zastanusia u Tvajoj słužbie, chaču miłavać Ciabie, budu pasłušnaja, nia vidžu ničoha, ale, mima hetaj ciamnaty budu Tabie viernaj" . . .

„U hetym miesiacu maju, adnaho viečara, šatanskija namahańnia jašče macniejšyja. Kali była u kaplicy u časie adoracyi — napisała Jozefa paslej — nahła abstupiła mianie niejkaja razbeščena hramada. Byli niejkija strašnyja fihury, čuła praniklivyja kryki, a raŭnačasna na mianie sypalisia udary. Nia mahła navat prasić pomačy. Było mnie tak drenna, što musiła usiešci i, nia mohučy malicca, hladzieła na tabernakulum. Nahła pačuła macna schvačanej za plečy, jak-by mianie chacieli vyciahnuć z kaplicy. Probovała zmahacca, ale vyciahnuła mianie niejkaja niepieramožnaja siła. Nia viedajučy, što rabić, ani kudy iści, bo bajałasia kahokolačy spatkać, pajšła da pakoju našaj dobra słaŭlenaj Matki śv. Magdaleny Zofii".

Kali matka asystentka znajšła mianie tam, zapytałasia, što stałasia? Ja joj nie mahła adkazać. Ale unutry pastanaviła sabie: choćby mianie zabita, pajdu i usio joj razkažu. Vyšła z oratoryi, kab pajšci da jaje. Nahła uvidzieła znoŭ hramady tych samych persanažaŭ, katorych kryk maroziŭ mnie kroŭ u žyłach. Kala jaje dźviarej usio źnikła, jak małanka. Adčuła u dušy taki supakoj, što ciažka mnie było ad jaje adyjšci".

„Ad taho času zdarałasia mnie časta — dadaje Jozefa — kali vyrašała skazać, za kažnym razam usio ucichała, jak uchodziła da matki asystentki. Zaŭvažyła razjušanaść šatana, kali matka rabiła mnie na čale kryžyk. Zdavałasia jon tupaŭ iz złości, a kali zabyvałasia heta rabić, čuła abrydlivy śmiech".

Pasiarod takich probaŭ končyŭsia pastulat Jozefy. Dzień 16-ha lipienia mieŭ joj pryniešci łasku abłučynaŭ. Ale šmat nia čakanych ciarpieńniaŭ, chistańniaŭ, praciŭnaściaŭ było joj na dorozie. Raz decydujecca, kab za usiakuju canu pajšci za volaj Božaj, druhi raz čujecca, jak sparaližavanaja na dumcy, bo baicca, što heta zhoda budzie vielmi šmat kaštavać joj.

„Hetak było da dnia — piša — u katorym Jezus daŭ mnie jasna paznać Svaju Boskuju prysutnaść i uliŭ u maju dušu tolki śviatła i paciechi”.

U sybotu, dnia 5-ha červienia 1920 hodzie, pa macniejšym ataku piekła, Jozefa pastanaviła pakinuć klaštar. Uvachodzie da kaplicy viečaravaj adaracyi. Čakaje na jaje Pan Jezus. Pad upłyvam šatana, katory nad joj panuje, Jozefa kaža: „Nie, nie uzłažu habitu, varočajusia dadomu”. Paŭtaraje heta 5 razoŭ, ale užo bolej nie mahła — piša ab hetym paźniej. — O Jezu, jak Ty dobry dla mianie! ...

„Nahła aharnuŭ mianie, naiŭna raskazavała, jak-by sałodki son! — abudziłasia u ranie Serca Božaha. Nie patraplu vyśviatlić, što rabiłasia ... Jezu ... voś tolki ab adnym Ciabie prašu, kab Ciabie miłavać i być viernaj pryznačeńniu”.

Pasiarod zalivajučaj jaje jasnaści, vidzić hrachi usiaho śvietu i achviaroŭvaje svajo žyćcio, kab paciešyć zranienaje Serca Jezusa. Mocna raźjedaja jaje smaha źjednańnia ź Im i nijakaja achviara nia vydajecca zanadta ciažkoj, kab astacca viernaj pryznačańniu. Pry toj jasnaści Božaj, noč ustupaja, a miejsca ciarpieńniaŭ zajmaje niaźviedanaje ščaście.

„Hetaž Ty, moj Boža, ździeiŭ! — piša dalej u svaich natatkach, napisanych z nakazu kiraŭničak. Zaŭstydžena takoj dabratoj. Chacieła-b Jaho miłavać da šalonaści ... Prašu Jaho tolki ab dźvie rečy: ab miłaści i ab udziačnaści dla Jaho Boskaha Serca ... Bolej čym kalikolačy vidžu maju słabaść, ale taksama bolej jak kalikolačy čakaju ad Jaho mocy i advahi. Nikoli nie adpačyvała u toj Božaj Ranie, ale ciapier krychu viedaju, dzie chavacca u chvilinach ciažkaściaŭ. Heta jość miejsca supačynku i vialikaj miłaści.

Čuju dobra, jak mocna supraciŭlajusia łascy; vidžu cełuju maju niaviernaść. Ale heta mianie pabudžaje da davierlivaści, što Jezus nie astavić mianie nikoli, chacia-b čułasia asiraciełaj. Daŭniej heta mianie napaŭniała stracham: samoj być i nie dachavać viernaści. Ciapier vidžu, što Jon mianie padtrymlivaŭ i tady, kali nia zdavała sabie z taho spravy. Nakaniec nia umieju vyskazać, jak mocna chacieła-b Jaho miłavać”.

Kali Jozefa vychodziła z kaplicy, jašče usia była praniknuta tym kantaktam z Boham, lohka było paniać, jakaja vialikaja pieramiena nastupiła u jaje dušy u tym korotkim časie.

Dva dni paźniej dadaje: „Niaviedaju, što heta jość, ale dumaju, što Pan Jezus choča mnie adkryć novuju tajamnicu, bo učora u pa-

niadziełak dnia 7-ha červienia, u časie razmyšlańnia znoŭ uvioŭ mianie u Svaje Bažyja Rany. O Moj Jezu, jak mianie miłuješ! Nikoli nie zmahu adudziačycca za tak vialikuju dabryniu. Zdavałasia mnie, što vidžu u toj ranie adtulinu i chacieła-b viedać, što rabić, kab tudy uvajšci. Ale Pan daŭ mnie da zrazumieńnia, što heta budzie paźniej. Prajšło dvanaście dnioŭ — piša dnia 17-ha červienia — ad chviliny, kali Pan ździeiŭ tuju vialikuju łasku. U tym časie pieražyvała šmat uciechaŭ, a pierad usim prysvojvała sabie toje, čaho mianie vučyła Serca Božaje. Pakazała Jano mnie jasna, što najbolej padabajucca Jamu dobryja učynki, vypaŭnianyja z pasłušnaści. Zrazumieła, što z hetaha času hetaha pavinna najbolej staracca. U taki sposab navučusia vyračysia siabie uva usim, a kažnaja najmienšaja čynnašć budzie miłaj Najśviaciejšamu Sercu Jezuso!

Pryhniečana ciažaram łaskaŭ, Jozefa pieralivaje na papieru toje, čaho nia moža źmiaścić duša.

„Siahodnia — siarada dzień 23-ha červienia — razmyšlała ab dabracie Jezusavaha Serca. Pryšło mnie na dumku, što heta Serca tak poŭnaje miłaści, vielmi lubiačaje usie dušy i maju, staniecca maim Abluboŭcam, kali budu Jamu viernaj. Nia viedała, što kazać i jak dziakavać. O Moj Boža! Mahu Tabie hety doŭh spłacić tolki Taboj Samym, bo Ty jość maim, kali ja budu Tvajoj. Vieru Tabie. Chaču žyć tolki u Bohu i z Boham. Addacca tak, kab usio uva mnie zhareła i źnikła i kab usio, što rablu i čym jość było tolki ź Jaho".

(Dalej budzie)

ANI AMERYKA ANI ZACHAD NIE ZNAJUĆ RUSKAJ PSYCHIKI
(Z „Gwiazdy Polarnej")

Złučanyja Haspadarstvy Ameryki robiać šmat pamyłkaŭ u svajej palitycy da Rasii, bo nie znajuć ruskaj dušy. Kab jaje paznać, treba pabyć pad ruskaj nahajkaj, pačytać ruskija knižki, jak Dostojevskaha, Gogola, Aksakava,587Gončarova, Arcybašava, Ščedryna, Hercena, ci Tołstova. Chto nia viedaje, što značyć „tryumfujučaja śvińja", kajańnia i nie suprociŭlajsia złomu, toj nia moža razumieć Rosii i nia viedaje, jak z joj pastupać.

Rosijski narod jość miešankaj Ugro-Finaŭ, Mongołaŭ i prymieški słavianaŭ. Mongoły ad 9-ha stahodździa asialilisia nad rečkami Kamaj, Vołgaj, Maskvoj i Okoj. Da hetaj miešanki u XIII-XVI stahodździa, u praciahu 250 hadoŭ, dałučylisia Tatary. U hetaj miešancy najbolej astałosia azijackaj kryvi.

Ad Rurika, varaga, až da 20-ha stahodździa ruski mužyk žyŭ paza pisanym pravam, nia znaŭ u svajej masie asabistaj ułasnaści, nia mieŭ hramadzkaj volnaści i byŭ biezapelacyjna paddany bajaram, kniaziom i cerkvi, katoryja uradavali pry pomačy „schodaŭ" — u vioskach, jakija tvaryli „obščynu" (supałka), inakš „mir". Supałka płaciła kalektyŭnyja padatki, davała daniny pracy, a mužyk indyvidualistyčna nia ličyŭsia i byŭ niavolnikam u poŭnym słovie značeńnia. Až 1861 hodzie pryjšła reforma. Vyzvaliła pracaŭnikoŭ, ale nie indyvidualna, nadzielanaha ziamloj, ale supolna, astaŭlajučy jaho u poŭnaj zalažnaści ad usiouładnaha „schodu" i „obščyny", katoryja atrymali peŭnyja pravy i mahčymaści u adnosinach da indyvidualnych žycharoŭ praz daŭnych ziemskich ułasnikaŭ. „Obščyna" była razpaŭsiudžana Vialikarasii. Razvivała jana u rabotnikaŭ instynkt supałkaści, stada, zabivała u ich pačućcio samadziejnaści i indyvidualnaści, robiačy ich pasłušnym snadździem voli ich pana, čysta u bizantyjskim stylu i paniaćciu. Praz heta kłaniańnie i tak zvanaje „pokorenije vłasti", zaŭsiody było vialikaruskaj rysaj. Vialikarus Lev Tołstoj navat pajšoŭ tak daloka, što rekamendavaŭ „nie pracivicca złu", abo paddavańnie pryncypova, navat złu.

Nie zaŭsiody Vialikarus jość pasiŭny. Pa vypiŭcy zašmat Vialikarus „advodid dušu", pakazyvaje siłu i tady z zaŭziataściaj niščyć i razbivaje usio, što papadzie pad ruku i umieje rabić na viesiała.

Vialiki kniaź Konstantin hetak pisaŭ ab husaru: „Šutia ty druga žyźń pogubiš, šutia svaju prastreliš grudź, skažy Gusar ty lubiš i vieryš li vo čto nibud' ". Siabru žyćcio zabaŭkaj adbiereš. Žartam prastreliš svaje hrudzi. Skažy gusar kaho ty lubiš? Ci vieryš ty u štokolačy?

Cary davali prykład uzajemnaha vyniščańnia, a Ivan Groznyj navat ułasnaha syna zamardavaŭ. Pa zdabyćciu Połacku pa 5 asobaŭ viazali i kidali u rečku, kab vyniščyć nasielle. Z svaimi apryčnikami puskaŭsia konna praz plac kirmašu. Kali sabiralisia zabić, uciok u monastyr, ubiraŭsia za monacha i toje samaje rabiŭ. Maliŭsia, kajaŭsia, ale zaŭsiody toja samaje rabiŭ. Mardavaŭ svaich najbliššych bojaroŭ, što i ciapier jość u zvyku uładaroŭ uschodu. A Piotr 1 sam ułasnaručna u śviatyni zasiakaŭ zakonnikaŭ.

Prypomnim Rasputina i sumnuju rolu, jakuju adyhryvaŭ praz doŭhi čas u carskim dvare. Ci heta było-b mahčyma u niejkim zachodnim kraju, kab dvor, duchavienstva, ministry i gienerały staralisia pryjaźnicca z „božym staryčkom". Dyk i ruskaja pabožnaść była

i jość całkom inšaha pakroju. Šmatlikija sekty. Miž imi takija dzikija, jak „skopcov" (vypakładanych) i „chłystoŭ" samabičavalnikaŭ. Nijakaje sudoŭnictva śvietu nia znojdzie ruskaha vytvaru „Samaoskarženija", jakija mieła carskaja acharona, a paślej ź vialikim razmacham i upadabańniem stajucca i ciapierašnich sudoch.

Kali-b Złučanyja Haspadarstvy Ameryki radzilisia expertaŭ, katoryja dobra znajuć Rasiju, mienš rabili-b pamyłkaŭ.

Chto za jakich druhich maje

Machlar uva usich ludziach bačyć machlarstva, ašukaniec — ašukanstva, złodziej — usich za zładziejaŭ maje, bandyt — za bandytaŭ. Ale byvaje jašče horaj, bo jość taki katalicki h-----k, katory nia zmyŭ kryvi z pamardavanych susiedziaŭ, pastaviŭ siabie vielmi vysoka, z durnoty jaho šmat chto viedaje, dyk i u śviatych bačyć svaju katoŭskuju kroŭ susiedziaŭ. Kab rozumu bolej mieŭ, to siadzieŭ-by cicha, bo i z ajčymy mohuć padasłać takich, katoryja pamściacca za svaich baćkoŭ.

Što, mahčyma, budzie u pryšłaści. U pryšłaści, tak nazyvanyja vadarovyja bomby, buduć užyvacca pry znošańniu horaŭ, raztaplivańniu ladoŭcaŭ, a praz heta da źmieny krajavidaŭ i klimataŭ.

Pry hetym budzie mahčyma: a) źniščyć huragany, robiačy vialikija haracki, raźlivajučy na akijany alivy i padpaleńnivaje jaje; b) ustrymlivańnie paravańnia vodaŭ praz razsyplivańnie na ich pavierchniach nia škodnych rybam chimikalijaŭ.

VIERAVYZNAŃNIA I ICH LIK U ZŁ. HASP. AM.

Hadavik „Yearbook of American Churches" padaje nastupnaje:

Katalikoŭ u Zł. H. A. 42 miljony. Uzros u prošłym hodzie padvojna u paraŭnańniu z uzrastam usich inšych vieravyznańniaŭ razam uziatych.

Lik katalikoŭ u 1960 hodzie uzros z 40,871,302 da 42,104,900, heta značyć na 1,233,598 abo na 3,2 pracentaŭ.

Dla supraćlehłašci treba padać, što lik asobaŭ usich ekklezijaŭ u Zł. H. Ameryki byŭ 114,449,217, uzrost byŭ na 2,222,312 asobaŭ, značyć na 1,9 pracentaŭ bolšy ad uzrostu 1959 hodu.

Vydavany praz National Council of Churches hadavik kaža, što u prošłym hodzie było u Zł. H. A. 259 religijaŭ, ady na 4 bolej ad papiaredniaha hodu. U hetym liku 237 padali, što mieli 241,268 pastoraŭ (praboščaŭ) i što lik, vyśviačanych na śviataroŭ byŭ 371,258 asobaŭ.

Dvieście dvaccać siem pratastanskich hrupaŭ padali, što mieli u 1958 hodzie 63,668,835 asobaŭ. U 1959 hodzie 62,543,502 asoby.

Hadavik padaje 5,367,000 asobaŭ vieravyznańnia Mojžešovaha; 2,698,663 asoby uschodnich ekklezijaŭ; 589,819 asobaŭ stara-katalickaha, polska-niezaležnaha, armienskaha i 20,000 buddystaŭ.

U apošnich 10 hodździach lik asobaŭ usich vyznańniaŭ u Amerycy uzros z 88,673,005 asobaŭ ad 1951 da 1959 da 114,449,217 asobaŭ. Lik usich pratestanskich sektaŭ pavialičyŭsia z 52,162,432 da 63,668,835.

U henym hodzie lik asobaŭ z sektaŭ, katoryja naležać da Pratestanskaj rady, pierajšoŭ 40,185,813.

27 MILJONAŬ KATALICKICH ČYTAČOŬ

Washington, D.C. — Jak vynikaje z hadavoj spravazdačy Departamentu Presy N.C.W.C., katalickaja presa u Zł. H. Ameryki asiahnuła u letašnim hodzie najvyššuju cyrkulacyju, a viedamaści N.C.W.C. New Service dachodzili u šmatlikija krainy, jak nikoli da hetaha času.

Cyrkulacyja katalickich štodzieńnikaŭ i časopisaŭ u Zł. H. Ameryki pabolšylisia a 1,628,329 da ahulnaj sumy 27,560,781, a absłuha presavaja N.C.W.C News Service dachodziła da vydaviectvaŭ 65 krainaŭ.

Vyššejšy lik padaŭ na hodniaj sesii hierarchii katalicki episkop Albert R. Zuroveste z Belleville, III, kiraŭnik Presy Departamentu.

„Ahulna uvažajem, što katalickaja presa zdała vielmi dobra ekzamien" — skazaŭ episkop Zuroveste. I vyskazaŭ najvažniejšyja zdareńni, katoryja byli pradmetam dakładnych informacyi katalickaj presy.

Kiraŭnik presavaha adździełu skazaŭ, što specyjalny dadatak pad nazovam Noticias Catolicas, u movie hišpanskaj i portugalskaj, abchodziŭ u letašnim hodzie svajo 20-ci hodzie i što hetaje vydańnie dachodzie da 30-ci miljonaŭ čytačoŭ. Episkop Zuroveste skazaŭ, što u hetym času z 115 episkopskich stalicaŭ u Zł. H. Ameryki (26 archidiecezijaŭ i 85 diecezijaŭ) majuć svaje ułasnyja štodzieńniki; što 13 inšych diecezijaŭ adaptavali najbliżejšyja katalickija hazety, jak svaje ułasnyja i što 6 diecezijaŭ vydajuć miesiačniki.

Vydaviec-Redaktar (Publisher-Editor): Rev. Francis Czerniawski
Address: 7 Morrison Avenue, Granville, New York